

Spis treści

Wstęp	11
ROZDZIAŁ 1	
Rodzaje informacji wizualnej	15
■ Czy żyjemy w kulturze wizualnej?	15
■ Informacja wizualna – od malowideł naskalnych do infografik	18
■ Historyczne przykłady zapisu informacji wizualnej	21
Jan Amos Komeński – koncepcja wizualnego podręcznika	27
ISOTYPE – wizualizacja danych statystycznych	28
■ Czym właściwie są infografiki?	30
Co odróżnia wizualizację danych od infografiki?	30
■ Współczesne infografiki w komunikacji prasowej	31
Infografiki	33
■ Koncepcja infografiki Edwarda Tuftego	34
■ Klasyfikacja infografik i wizualizacji informacji	37
■ Podsumowanie	38
ROZDZIAŁ 2	
Projektowanie grafik informacyjnych	39
■ Czym jest projektowanie graficzne (<i>graphic design</i>)?	39
Projektowanie graficzne a zmiana postaw użytkowników	41
■ Projektowanie graficzne – aspekt kulturowy	43
Współczesne tendencje w projektowaniu graficznym	47
■ Jakimi regułami rządzi się projektowanie graficzne?	51
Hierarchia wizualna	52
■ Realizm prezentowanych treści – cechy estetyczne	56
■ Psychopedagogiczne przesłanki dla projektowania graficznego	59
Znaczenie teorii ekologicznej J.J. Gibsona dla projektowania graficznego	59
Teoria Władysława Strzemińskiego	61
Zjawisko obciążenia poznawczego	63
Koncepcja kształcenia multimedialnego W. Strykowskiego	64
Paivio – teoria podwójnego kodowania	64

ROZDZIAŁ 3

Czytanie informacyjne	72
■ Kulturowa rola czytania	73
■ Czytanie informacyjne. Dominacja czytania ustępuje dominacji przeglądania ..	81
■ Fizjologiczna istota procesu czytania	84
Rozumienie w czytaniu tekstu	94
■ Czytelność druku oraz graficzne właściwości tekstu wpływające na jakość czytania	96
Czytanie a rodzaj druku – pojęcie czytelnego druku	96
Czytanie gazet codziennych oraz ich wydań internetowych – porównanie badań	100
Czytanie a cechy edytorskie tekstu	103
Czytanie tekstów wielomodalnych	105
■ Czytelnik jako użytkownik tekstu	106
■ Przegląd metod badań nad rejestracją ruchów oczu w trakcie czytania	107
O badaniach nad rejestracją ruchów oczu	109
Pomiar fiksacji wzroku	109
Pomiar sakkad	111
Metody prowadzenia badań eksperymentalnych	115
■ Podsumowanie	116

ROZDZIAŁ 4

Jak badać infografiki?	118
■ Przedmiot i cele badań	118
■ Problemy badawcze	119
■ Metody i techniki badawcze	126
■ Narzędzia badawcze	128
■ Zastosowany plan eksperymentalny	128
■ Teren badań i dobór próby badawczej	132

ROZDZIAŁ 5

Jak młodzi czytają infografiki?	135
■ Infografika <i>Jak zauważyć ukrytą broń?</i> (JZUB)	135
Kryteria wyznaczające sposób czytania infografiki JZUB	137
Płeć a sposób czytania	142
Inne zmienne zaobserwowane w eksperymencie	142
■ Infografika <i>Wielka oceaniczna plama śmieci</i> (WOPS)	144
Kryteria wyznaczające sposób czytania infografiki WOPS	145
Inne zmienne zaobserwowane w eksperymencie	149
Analiza statystyk czytania w obszarach zainteresowań (AOI) infografiki WOPS	149
Różnice w czytaniu uzyskane na podstawie analizy map ciepłych	155
■ Aktywność czytelnicza uczniów a sposób odczytywania infografik	159
■ Aktywność internetowa uczniów a sposób odczytywania infografik	163

■ Inne zaobserwowane zmienne jakościowe	164
■ Płeć uczniów a sposób odczytywania infografik	173
■ Podsumowanie i dyskusja nad wynikami	175

ROZDZIAŁ 6

Czytanie typu uczenie się	178
■ Wiedza jako kategoria konstruowana przez uczniów – wprowadzenie	178
■ Badanie infografiki <i>Jak zauważyć ukrytą broń?</i> (JZUB)	180
Wyniki testu wiadomości dla całej próby odczytującej infografikę JZUB w wersji eksperymentalnej i kontrolnej	180
Poziom zapamiętania wiadomości w teście JZUB	185
Poziom zrozumienia wiadomości w teście JZUB	186
Ranking szkół na podstawie osiągniętych wyników testu wiadomości	187
■ Badanie infografiki <i>Wielka oceaniczna plama śmieci</i> (WOPS)	188
Ogólny wynik testów wiadomości dla całej próby odczytującej infografikę WOPS w wersji eksperymentalnej i kontrolnej	188
Poziom zapamiętywania wiadomości w teście WOPS	192
Poziom rozumienia wiadomości w teście WOPS	193
Ranking szkół na podstawie osiągniętych wyników testu wiadomości	194
■ Podsumowanie i dyskusja nad wynikami	194

ROZDZIAŁ 7

Postawy uczniów wobec infografik	196
■ Postawy uczniów wobec uczenia się za pomocą infografik	196
■ Postawy wobec infografiki <i>Wielka oceaniczna plama śmieci</i> (WOPS)	199
Interpretacja łączna komponentu emocjonalnego i poznawczego postawy wobec infografiki WOPS	203
Postawy wobec odczytywania infografiki WOPS a płeć badanych uczniów	205
■ Postawy wobec infografiki JZUB	207
Łączna interpretacja czynnika emocjonalnego i poznawczego postawy wobec infografiki JZUB	211
Postawy wobec odczytywania infografiki JZUB a płeć badanych uczniów	212
■ Podsumowanie i dyskusja nad wynikami	214
Zakończenie	215
■ Jakie znaczenie dla praktyki edukacyjnej mają uzyskane podczas badań wyniki?	216
■ Rozszerzone pojęcie czytania	217
Załączniki	219
Bibliografia	223
Summary (Informational Reading. Infographics in Cognitive Processes)	230